

1. Vättern

Vättern har mycket att erbjuda när det gäller natur- och friluftsliv. Framför allt om man är intresserad av bad, fiske, båtliv eller varför inte skridskoåkning de år när isen lägger sig.

Jönköpings läge vid den stora vackra klarvattensjön är enastående. Man får ett intryck av en havsfjord och det är rätt tänkt. Vättern var en gång i tiden en havsvik i Yoldiahavet. Landskapsbilden kring södra Vättern är mycket variationsrik: den långa sandstranden med möjligheter till bad mitt inne i staden, sandbankarnas erosionsbranter, den höga förkastningsbranten i öster med sin grönskande ädellövskog, den karga tallskogen på höjderna och de många bäckarna och åarna som rinner ut i Vättern.

Vättern är Sveriges andra största sjö och Europas sjätte. Den har en längd på 135 km och maximal bredd på 31 km. Strandlinjen runt sjön är 516 km varav 99 km i Jönköpings

kommun. Vätterns medelvattenyta ligger på 88 m över havet. Strax söder om Visingsö finns sjöns största djup på 128 meter. På grund av att landhöjningen i norra Vättern är större än i södra, stiger vattennivån i Jönköping med ca 1 mm per år.

Vättern är en näringsfattig sjö med ett siktdjup på ca 13 meter. Den goda vattenkvaliteten medför att sjön är en viktig vattentäkt. Nästan en kvarts miljon människor får sitt dricksvatten från Vättern.

Av Sveriges 50 sötvattenfiskar förekommer 31 i Vättern. Dessutom finns över 110 arter av djurplankton, ca 300 växtplankton och ca 30 olika arter

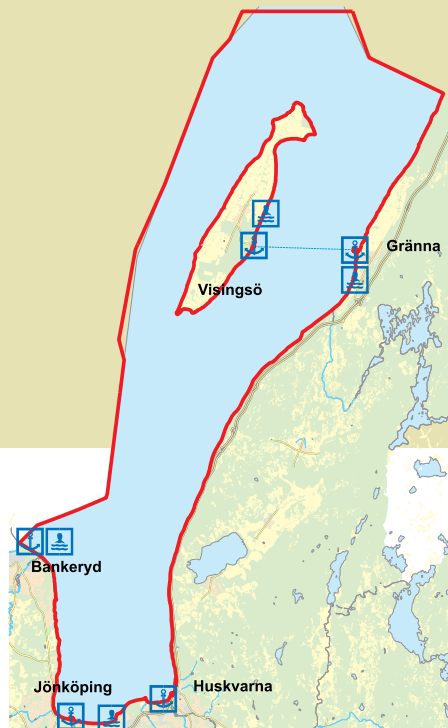
Skorv

Vitmärla

av bottenfauna på djupbotten. Att artrikedomen är så stor visar att livsmiljön är stabil. Sjöns öring och harr går upp i många av bäckarna och leker medan rödingen leker bland stora stenblock i själva sjön.

I Vättern finns ett antal växt- och djurarter som levt kvar sedan inlandsisens avsmältning, så kallade glacialrelikter. Bland fiskarna är storrrödingen den mest kända. Andra är nors och hornsimp. Till dessa arter hör också den blågrönskimrande strandrågen som växer längs hela södra Vätterstranden och den krypande

VÅRT ATT VETA

Att vandra utmed Vättern ger en mäktig känsla. Vid Gränna går en strandpromenad från hamnen söderut. Även vid flera av naturreservaten utmed Vätterns östra strand kommer man nära sjön, liksom på Visingsö och i Bankeryd. I Jönköping-Huskvarna finns gångvägar nära sjön hela vägen från Granbäck i väster till Brunstorp i nordost. Det går också bra att cykla på den kombinerade gång- och cykelvägen utmed Vätterstranden.

GÄSTHAMNAR: Jönköping – 20 gästplatser, Domsand – 5 gästplatser, Gränna – 8 gästplatser, Visingsö – färjehamnen, vid södra vågbrytarens insida, 8 gästplatser.

BADPLATSER: Det finns många stränder längs Vättern. De kommunala badplatserna är Gränna badlagun, Oset i Huskvarna, Vätterstranden i Jönköping och Domsand i Bankeryd.

Röding

sandstarren samt i sjön kräftdjuren vitmärkla och skorv. Växterna hör egentligen hemma på havsstränder, men har blivit kvar sedan Vättern var en havsvik.

Ett stort antal fåglar häckar vid Vättern eller dess omedelbara närhet och nyttjar sjön för att rasta och söka föda. I sandbankarna har t.ex. backsvala och kungsfiskare sina bon, medan strömstare och forsärla häckar i forsande bäckar och åar. Under flyttsträcken på hösten drar många sjö- och rovfåglar genom Vättersänkan.

